

Att lära tillsammans

Vägledning för lärprojekt
inom regional utveckling

VI MÖTS
VI LÄR
VI DELAR

I UPPFÖLJNINGSPASEN UTVÄRDERAS
LÄRPROJEKTETS GENOMFÖRANDE,
RESULTAT OCH LÄRDOMAR. SYFTET
ÄR ATT FÅnga UPP DELTAGARNAS
ERFARENHETER, BEDÖMA I VILKEN
UTSTRÄCKNING PROJEKTETS MÅL
HAR UPPNÅTT SAMT IDENTIFIERA
FÖRBÄTTRINGSOMRÅDEN INFÖR
FRAMTIDA LÄRPROJEKT.

PRINCIPER
FÖR LÄRANDET

• UTFORSKANDE
• UTREDANDE
• UTVECKLANDE

PROCESSEN STRÄCKER OCH
UTVECKLAS I LÄRPROJEKTETS
LÖP OCH AKTIVITETENS
ANVÄNDNING AV LÄRPROJEKTET
OCH DEL AV GENOMFÖRANDET
LÄRPROJEKTET OCH INOMHÅLLS
OCH UTVECKLAS
INOMHÅLLS
INOMHÅLLS
INOMHÅLLS

NÅR TENNÄR ÄR SÄTT GELAS ARBETET MED
LÄRPROJEKTET IN I FÖRSTÄLLNING
FÖR LÄRPROJEKTET OCH PLANERING
GENOMFÖRANDE OCH PLANERING
AVSLUT. VILKEN FÅR HÄR STÄLLNINGSGÅNGEN
OCH AKTIVITETER SOM FÖRBER
LÄRPROJEKTETS EKVÄLLET OCH RESULTET.

Innehåll

Inledning	2
Innebörd	3
Tema	4
Tre faser.....	6
1. Uppstart och planering.....	7
2. Genomförande	11
3. Uppföljning och avslut	13
Medskick om lärande.....	14
Reglabs lärprojekt 2010-2026.....	16

Inledning

Lärande inom regional utveckling är avgörande för att förstå, hantera och agera i relation till de komplexa utmaningar som regionerna står inför. Det kan handla om hållbar omställning, AI och digitalisering, krisberedskap, kompetensförsörjning, social sammanhållning eller något annat. Utmaningarna är inte bara komplexa, de ser dessutom olika ut i olika delar av landet och behöver därför mötas utifrån skilda förutsättningar och behov.

Genom lärprojekt har regioner och andra organisationer möjlighet att utforska och fördjupa förståelsen för dessa utmaningar och hur de påverkar det regionala utvecklingsuppdraget. I denna vägledning har vi samlat erfarenheter från 38 lärprojekt som genomfördes inom Reglab, en arena för lärande och utveckling inom regional utveckling som ägdes gemensamt av Sveriges regioner, Tillväxtverket och Vinnova under perioden 2010-2026.

Vägledningen ger stöd till dig som planerar att genomföra ett lärprojekt. Vad kännetecknar ett lärprojekt? Hur identifieras ett relevant tema? Hur planerar, genomför och följer man upp arbetet? Vilka är framgångsfaktorerna?

Vägledningen riktar sig i första hand till dig som arbetar med regional utveckling, men innehållet kan även vara relevant för andra verksamheter och typer av utvecklingsfrågor.

Vägledningen är författad av Jonas Frykman och Margareta Wandel, processledare för Reglab.
Foto: Jesper Fermgård, Tills.
Foto sid 1: Kollage/iStock
Formgivare: Anja Rödén, Fanfar kommunikation.

Innebörd

Syftet med lärprojekt är att skapa miljöer där regioner och andra organisationer lär av varandra och tillsammans stärker sin förmåga att möta dagens och morgondagens komplexa samhällsutmaningar.

Lärprojekten skapar förutsättningar för att utforska och förstå hur samhällsutvecklingen påverkar det regionala utvecklingsuppdraget och hur dess konsekvenser kan hanteras. Lärprojektets syfte är inte alltid att skapa samsyn utan ibland att öka förståelsen för olika perspektiv och intressen.

Lärmiljöer kan formas på olika sätt. De kan vara både digitala och fysiska. De skapas vid planerade träffar, men också i det löpande erfarenhetsutbytet mellan projektdeltagare och mellan kollegor i den egna organisationen. Ett viktigt resultat av lärprojekt är ofta de relationer och nätverk som byggs mellan deltagare och organisationer. Ett lärprojekt är alltså inte en utbildning i traditionell mening. Fokus är i stället det gemensamma lärandet och den kapacitet som utvecklas genom deltagarnas samspel och erfarenhetsutbyte.

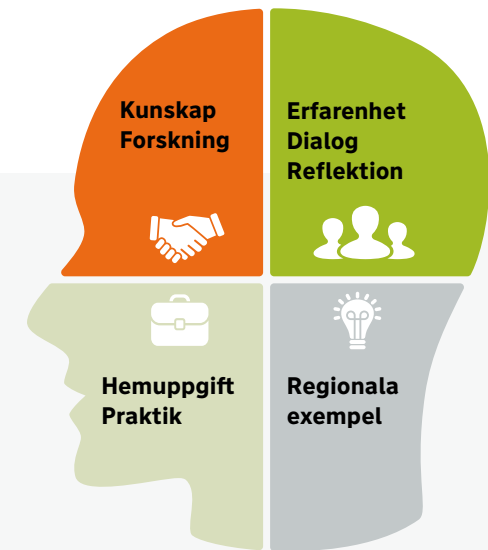
Lärprojekt består av centrala komponenter

Kunskap och forskning: Temat ska utgå från deltagarnas behov och utmaningar. Inriktningen ska bygga på befintlig kunskap och aktuell forskning. Genomförandet bör inkludera medverkan av experter eller forskare samt ge deltagarna tillgång till kunskapsunderlag och fördjupningsmaterial.

Erfarenhet, dialog och reflektion: Lärprojektet ska präglas av ett högt deltagarinflytande och skapa utrymme för dialog, reflektion samt utbyte av kunskaper och erfarenheter.

Regionala exempel: Innehållet ska spegla olika regionala förutsättningar och perspektiv. Genom exempel från olika delar av landet kan deltagarna få ökad förståelse för olika angreppssätt, lösningar och erfarenheter.

Hemuppgift och praktik: Lärprojektet ska skapa förutsättningar för att omsätta lärandet i praktiken. Det kan exempelvis ske genom hemuppgifter, praktiska övningar eller andra aktiviteter som stödjer tillämpning i den egna organisationen.

Lärandet i lärprojekt bidrar i första hand till individers lärande och kunskapsutveckling. Deltagarna får nya perspektiv, begrepp, metoder och kontakter som kan påverka hur de förstår och utför sitt arbete. Effekter på organisations- eller systemnivå ligger utanför lärprojektets direkta påverkansmöjlighet även om det ofta ingår i de önskade resultaten. För att lärandet ska få genomslag i en organisation behöver kunskapen tas emot där, delas och omsättas i arbetssätt, prioriteringar och strukturer.

På systemnivå handlar lärandet om att utveckla gemensam kapacitet mellan flera organisationer, exempelvis genom gemensamma verktyg, relationer, språkbruk, arbetssätt och förmåga att mobilisera och använda kunskap över organisationsgränser.

Tema

Temat är utgångspunkten för läroprojektet. Det bör väcka engagemang, nyfikenhet och motivation till gemensamt lärande. Temat kan utgå från både aktuella och framtida utmaningar. Gemensamt är att det berör samhällsutmaningar där förutsättningar och behov ofta skiljer sig åt mellan olika delar av landet och där det därför krävs olika angreppssätt och lösningar.

Oavsett tema ska läroprojektet bidra till ökad förståelse för hur samhällsutvecklingen påverkar, eller kan komma att påverka, det regionala utvecklingsuppdraget och hur konsekvenserna kan hanteras.

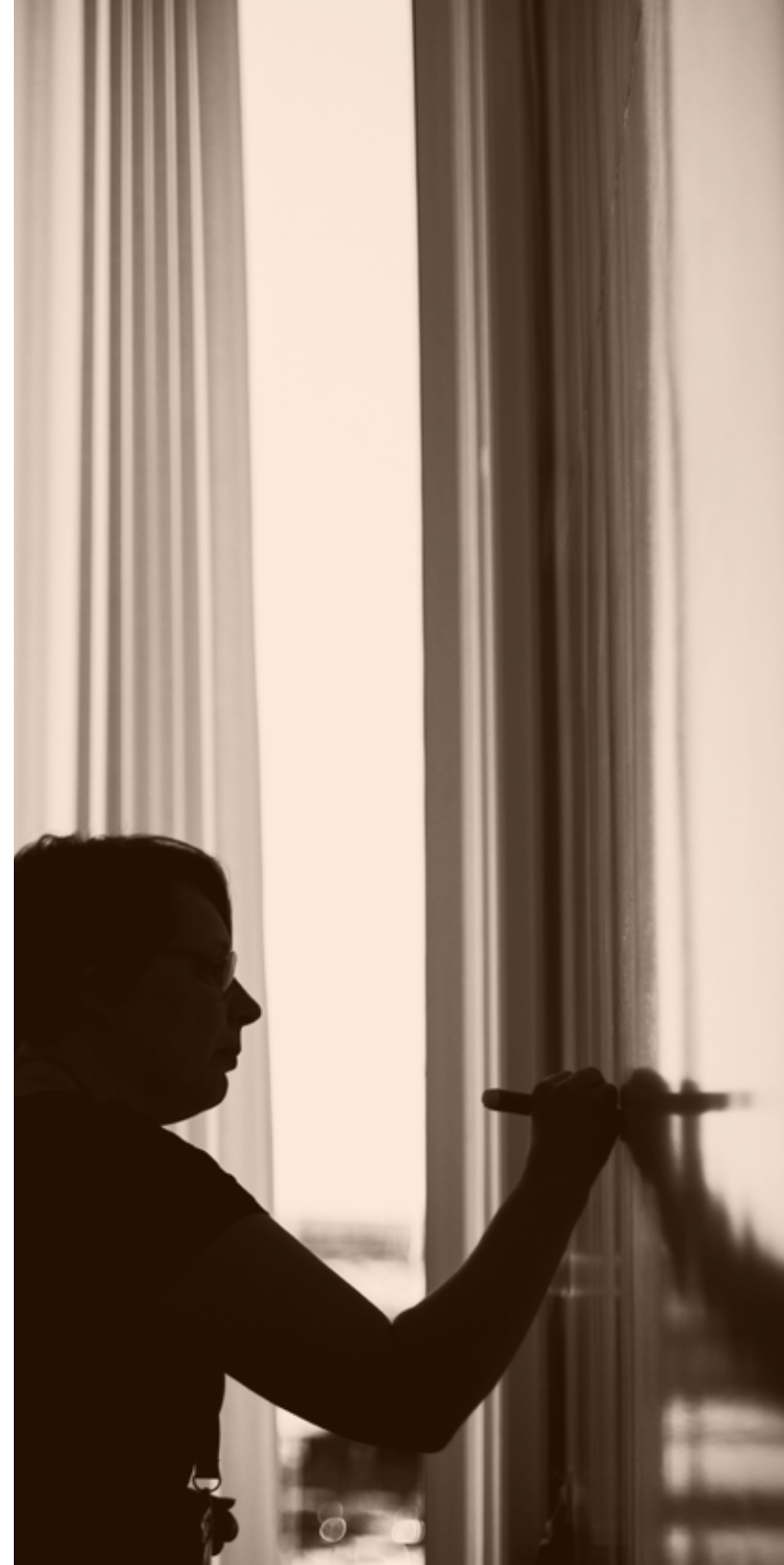
Ett tema bör:

- Vara kopplat till regional utveckling
- Kunna omsättas i praktiken genom erfarenhetsutbyte, reflektion och gemensamt lärande
- Vara aktuellt och ha betydelse för flera regioner i Sverige
- Vara relevant på global, europeisk och/eller nationell nivå

Temat påverkar vilka som deltar i läroprojektet.

Målgruppen består av:

- **Strateger och chefer i regionerna** med olika kompetenser och ansvarsområden inom regional utveckling
- **Strateger och chefer från andra sektorer** som berörs av frågor inom regional utveckling, exempelvis statliga myndigheter, lärosäten, kommuner, arbetsmarknadens parter, intresseorganisationer och civilsamhällets organisationer

Lärprojekt kan utformas på olika sätt beroende på syftet med temat och vilken typ av lärande som eftersträvas.

Utforskande ansats Den utforskande ansatsen är lämplig när det finns behov av att skapa förståelse inom nya eller komplexa områden. Fokus är då att utforska samband, perspektiv och möjliga konsekvenser för regional utveckling.

Exempel på teman

- ➔ Digitalisering och AI
- ➔ Hållbar omställning
- ➔ Demografiska förändringar

Reglabs lärprojekt och lärlabb 2010-2026 med olika ansats

- ➔ Klusterutveckling
- ➔ Demografiska utmaningen
- ➔ Mångfald
- ➔ Regional digital agenda
- ➔ Offentlig kraft
- ➔ Ung region
- ➔ Attraktivt näringslivsklimat
- ➔ Integration
- ➔ Digital verksamhetsutveckling
- ➔ Rurban region
- ➔ Regional brytningstid
- ➔ Platsens betydelse
- ➔ Hållbara livsmiljöer
- ➔ Digitala regionen 2035
- ➔ Att lära om lärande

Utredande ansats Den utredande ansatsen är lämplig när omvärldsförändringar aktualiserar behovet av fördjupad kunskap, gemensam analys eller kraftsamling inom ett område. Fokus är att belysa utmaningar, identifiera behov och skapa en gemensam kunskapsgrund.

Exempel på teman

- ➔ Kompetensförsörjning
- ➔ Näringslivets omställning
- ➔ Fysisk planering

Reglabs lärprojekt och lärlabb 2010-2026 med olika ansats

- ➔ Kommunikation
- ➔ Regional fysisk planering
- ➔ Smarta regioner
- ➔ Kreativa näringar
- ➔ Jobbregionen
- ➔ Regionalt kompetensbehov
- ➔ Hållbar utveckling
- ➔ Näringslivets gröna omställning
- ➔ Leda omställning
- ➔ Attrahera och behålla
- ➔ Maten – en hävstång för regional utveckling

Utvecklande ansats Den utvecklande ansatsen är lämplig när det finns behov av att ta fram, vidareutveckla och omsätta metoder, verktyg och arbetssätt. Fokus är att stärka kvaliteten och träffsäkerheten i det regionala utvecklingsarbetet.

Exempel på teman

- ➔ BRP+
- ➔ Matchningsindikatorer
- ➔ Innovationsindex
- ➔ Framtidsanalys

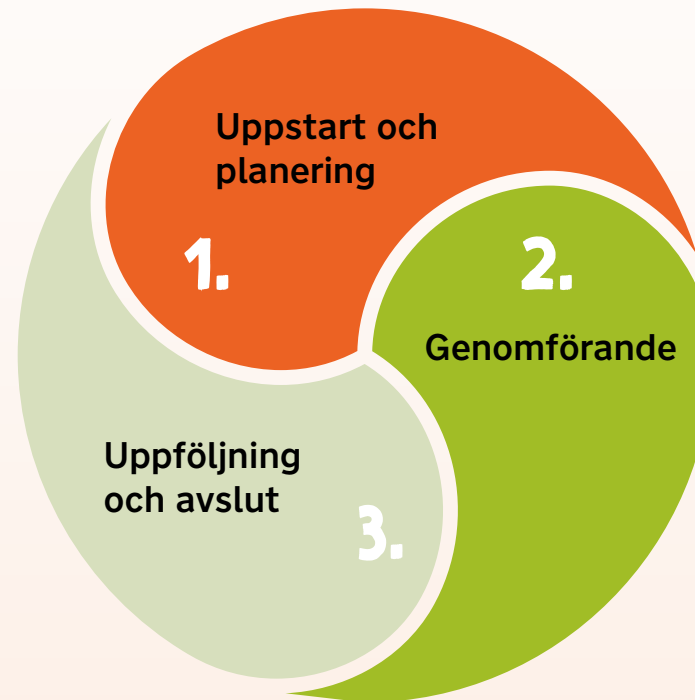
Reglabs lärprojekt och lärlabb 2010-2026 med olika ansats

- ➔ Utvärdering regional tillväxt
- ➔ Innovationsindex
- ➔ Kulturdialoger
- ➔ Klusterutbildning
- ➔ Smartare regioner
- ➔ Regionala resultat
- ➔ Matchningsindikatorer
- ➔ Region 2050
- ➔ BRP+
- ➔ Programteori ERUF

Tre faser

Arbetet med lärprojekt delas in i tre övergripande faser: uppstart och planering, genomförande samt uppföljning och avslut. Varje fas har ställningstaganden och aktiviteter som påverkar lärprojektets kvalitet och resultat.

I denna vägledning beskriver vi frågor, perspektiv och praktiska överväganden som kan vara bra att ha med sig i respektive fas. Syftet är att ge stöd genom hela processen, från formulering av tema och upplägg till uppföljning av lärande och erfarenheter.

1. Uppstart och planering

I uppstarts- och planeringsfasen initieras och beskrivs lärprojektet. Arbetet organiseras, projektets innehåll planeras och deltagare bjuds in till medverkan.

Uppstart och initiering

Vårdorganisationens ledning etablerar projektet och **avsätter resurser** för en intern projektorganisation med:

- ➔ Projektledare och vid behov projektmedarbetare
- ➔ Administrativt stöd
- ➔ Kommunikationsstöd

Projektledaren och eventuella projektmedarbetare gör **omvärlds och intressentanalys** inom lärprojektets tema och kartlägger:

- ➔ Kunskapsläge, forskning, lagstiftning, politiska beslut och relevanta samhällsaktörer som påverkas.
- ➔ Inspiratörer, experter, regionala exempel och potentiella samarbetsparter, exempelvis myndigheter, kommuner, lärosäten och andra organisationer.

Bjud vid behov in samarbetsparter och medarrangörer till en inledande dialog.

Fastställ en projektgrupp bestående av medarrangörer och eventuella samarbetsparter.

Genomför en behovsinventering för att identifiera utmaningar, utvecklingsbehov och förväntningar i olika delar av landet.

Planera och boka projektgruppsmöten inför projektstart, under projektets genomförande och efter projektets avslut för gemensam uppföljning och utvärdering.

Syfte, mål och förankring

Avgränsa och konkretisera temat och syftet tillsammans med projektgruppen. Vid behov kan representanter från fler regioner involveras.

Definiera de mest centrala frågorna som deltagarna ska utforska, utreda eller utveckla.

Fastställ:

- ➔ Syfte
- ➔ Målgrupp
- ➔ Förväntade resultat

Formulera önskade effekter på individ- och organisationsnivå:

- ➔ Vad ska deltagarna veta, kunna eller göra annorlunda efter lärprojektet?
- ➔ Vilka organisatoriska förändringar ska lärprojektet bidra till?

Tydliggör förväntningar på deltagarnas:

- ➔ Mandat att delta och bidra
- ➔ Tidsåtgång
- ➔ Aktiva medverkan mellan träffarna

Förankra lärprojektet hos deltagarnas chefer och ledningar. Betona värdet av att 2-4 personer deltar från olika delar av organisationen för att lättare omsätta kunskap och lärande i organisationen.

När passar lärlabb respektive lärprojekt?

Lärlabb

Lärlabb är ett format som utvecklats för **teman som är relativt tydligt avgränsade**, processen kan planeras i förväg och förväntningarna är kända från start. Formatet ger mindre utrymme för deltagarna att påverka innehåll och inriktning under arbetets gång.

- ➔ Vanligtvis 2-3 träffar
- ➔ Tydligt fokus och avgränsat innehåll
- ➔ Hög grad av förutbestämt upplägg
- ➔ Kan vara ett alternativ när tid och resurser är begränsade

Lärprojekt

Formatet lärprojekt passar när **temat är nytt, brett eller komplext** och där frågor, behov och perspektiv förväntas utvecklas under processens gång. Formatet ger större möjligheter att anpassa innehåll och arbetsformer utifrån deltagarnas lärande och erfarenheter.

- ➔ Vanligtvis 4-6 träffar
- ➔ Kombination av fysiska och digitala möten
- ➔ Stort utrymme för dialog, erfarenhetsutbyte och gemensamt utforskande
- ➔ Innehåll och upplägg kan utvecklas successivt under projektets gång

Utformning

Besluta om projektets format:

- ➔ Lärprojekt eller lärlabb
- ➔ Antal fysiska och digitala träffar

Gör ett **preliminärt upplägg** med datum och tider **för samtliga träffar**.

Gör en enkel **riskanalys** och planera åtgärder för exempelvis:

- ➔ Få anmälda deltagare
- ➔ Återbud från inspiratörer eller medverkande

Vid fysiska träffar är det viktigt att ta hänsyn till att deltagarna kan ha långa resvägar. Planera därför starten så att den inte blir för tidig eller avslutet för sent.

Vid digitala träffar är det bra att begränsa tiden för träffarna. En riktlinje är att en digital träff inte överstiger en halv dag.

Ta in **offerter** och boka lokaler, måltider och teknisk utrustning för fysiska träffar.

Fastställ budget och besluta om eventuell deltagaravgift.

Identifiera och **boka inspiratörer**, särskilt till de inledande träffarna.

Se till så att upplägget har utrymme för:

- ➔ Incheckning och utcheckning
- ➔ Inspiration och omvärldsperspektiv
- ➔ Regionala exempel och erfarenheter
- ➔ Kunskaps- och erfarenhetsutbyte
- ➔ Dialog och reflektion
- ➔ Hemuppgifter och praktisk tillämpning

Välj lämpliga **dialog- och arbetsformer** för träffarna.

Kommunikation och rekrytering

Ta fram en **kommunikationsplan** som beskriver kommunikationskanaler, utskick och viktiga tidpunkter, inklusive sista anmälningssdag.

Skicka ut inbjudan senast tre månader före projektstart.

Inbjudan bör innehålla:

- Bakgrund
- Syfte
- Tema och avgränsning
- Koppling till regional utveckling och regionernas roll
- Målgrupp
- Översiktligt upplägg och datum
- Deltagaravgift
- Anmälningsslänk

I samband med anmälan kan deltagarna ombes att beskriva:

- Sina förväntningar på läroprojektet
- Förslag på inspiratörer eller perspektiv
- Exempel från den egna verksamheten

Förberedelser inför träffarna

Ta fram en **övergripande hemuppgift** som stärker lärandet och kunskapsöverföringen i deltagarnas organisationer mellan träffarna.

Utforma **detaljerat program** för den första workshoppen och preliminära program för kommande träffar.

Genomför **förmöten med inspiratörer** och andra medverkande för att säkerställa innehåll, roller och förväntningar.

Fördela **roller och ansvar** inom projektgruppen.

Utse en **huvudmoderator** för varje träff, exempelvis från värdorganisationen.

Designa och förbered inchecknings- och utcheckningsövningar samt dialogövningar, grupparbeten och reflektionsmoment.

Förbered material, exempelvis:

- Namnskyltar
- Blädderblock
- Post-it-lappar
- Digitala dialogverktyg
- Övrigt stödmaterial

Skicka ut program och eventuella förberedelseuppgifter till deltagarna i god tid före den första träffen.

När passar fysiska respektive digitala träffar?

Både lärlabb och läroprojekt kan med fördel kombinera fysiska och digitala träffar. Formaterna fyller olika funktioner i läroprocessen.

Fysiska träffar

Fysiska träffar är särskilt värdefulla för att **bygga relationer, skapa tillit** och möjliggöra **erfarenhetsutbyte** mellan deltagarna.

- Skapar goda förutsättningar för dialog och nätverkande
- Underlättar gemensam reflektion och grupparbete
- Stärker relationer och förtroende mellan deltagarna
- Passar särskilt väl i början och slutet av ett läroprojekt

Digitala träffar

Digitala träffar är effektiva för **kunskapspåfyllnad, inspiration** och **uppföljning**.

- Ger möjlighet att ta del av forskning, expertkunskap och regionala exempel
- Gör det enklare att involvera medverkande från olika delar av landet
- Skapar utrymme för gemensam reflektion och erfarenhetsutbyte i mindre format
- Kräver fungerande teknik och aktiv, inkluderande moderering

Principer för lärandet

Ett antal gemensamma principer skapar förutsättningar för lärande, erfarenhetsutbyte och samverkan i läroprojekt och lärlabb. Projektledning och deltagare bör känna till och bidra till att de efterlevs:

2. Genomförande

Processen startar och utvecklas i lärprojektets träffar och aktiviteter. Löpande utvärdering och anpassning är en central del av genomförandefasen. Lärprojektets innehåll och arbetssätt bör utvecklas successivt utifrån deltagarnas erfarenheter, behov och återkoppling.

Genomförande av workshoppar

Var på plats i god tid för att:

- ➔ Möblera lokalen
- ➔ Kontrollera teknik och utrustning
- ➔ Säkerställa att arrangemang kring måltider och fika fungerar

Hälsa deltagarna välkomna och skapa goda förutsättningar för tillit, nätverkande och erfarenhetsutbyte.

Uppmuntra deltagarna att sätta sig tillsammans med personer de inte redan känner eller använd en förutbestämd gruppindelning för att främja nya kontakter och perspektiv.

Beskriv lärprojektets syfte, upplägg och de principer som ska präglar arbetet, exempelvis aktivt deltagande, kunskapsdelning och gemensamt lärande.

Starta och avsluta träffarna enligt **tidsplan**:

- ➔ Informera inspiratörer och övriga medverkande om vikten av att hålla sina tidsramar
- ➔ Genomför programmet enligt plan och värna särskilt om tid för incheckning/utcheckning, dialog, reflektion och erfarenhetsutbyte

Integrera hemuppgifter och tidigare lärdomar i programmet för att skapa kontinuitet mellan träffarna.

Skapa möjligheter för deltagarnas aktiva medverkan genom **dialoger, grupparbeten och reflektion**.

Uppmuntra deltagarna att omsätta lärandet i den egna organisationen mellan träffarna.

Ta ett aktivt beslut om vad som ska **dokumenteras**.

Löpande utveckling mellan träffarna

Genomför **projektgruppsmöten** mellan lärprojektets träffar för att följa upp processens utveckling och planera kommande aktiviteter.

Följ särskilt upp:

- ➔ Deltagarnas erfarenheter och återkoppling
- ➔ Genomförda aktiviteter
- ➔ Hemuppgifter och praktisk tillämpning
- ➔ Identifierade utvecklings- och förbättringsbehov

Justera vid behov upplägg, innehåll och arbetsformer inför kommande träffar.

Planera nästa workshop eller lärträff i detalj.

Skicka en återkoppling till deltagarna efter varje träff med:

- ➔ De viktigaste lärdomarna
- ➔ Dokumentation och relevant material
- ➔ Information om nästa träff
- ➔ Påminnelse om hemuppgifter eller andra aktiviteter mellan träffarna

3. Uppföljning och avslut

I uppföljningsfasen utvärderas lärprojektets genomförande, resultat och lärdomar. Syftet är att fånga upp deltagarnas erfarenheter, bedöma i vilken utsträckning projektets mål har uppnåtts samt identifiera förbättringsområden inför framtida lärprojekt.

Utvärdering och uppföljning

Ta fram en **utvärderingsenkät** inför den avslutande workshopen. Skicka ut enkäten i direkt anslutning till den sista träffen för att fånga deltagarnas erfarenheter medan de fortfarande är aktuella.

Om det bedöms relevant ta fram en **gemensam slutprodukt**, exempelvis:

- ➔ Lärdomsrapport
- ➔ Metodstöd
- ➔ Checklista
- ➔ Sammanställning av goda exempel
- ➔ Rekommendationer

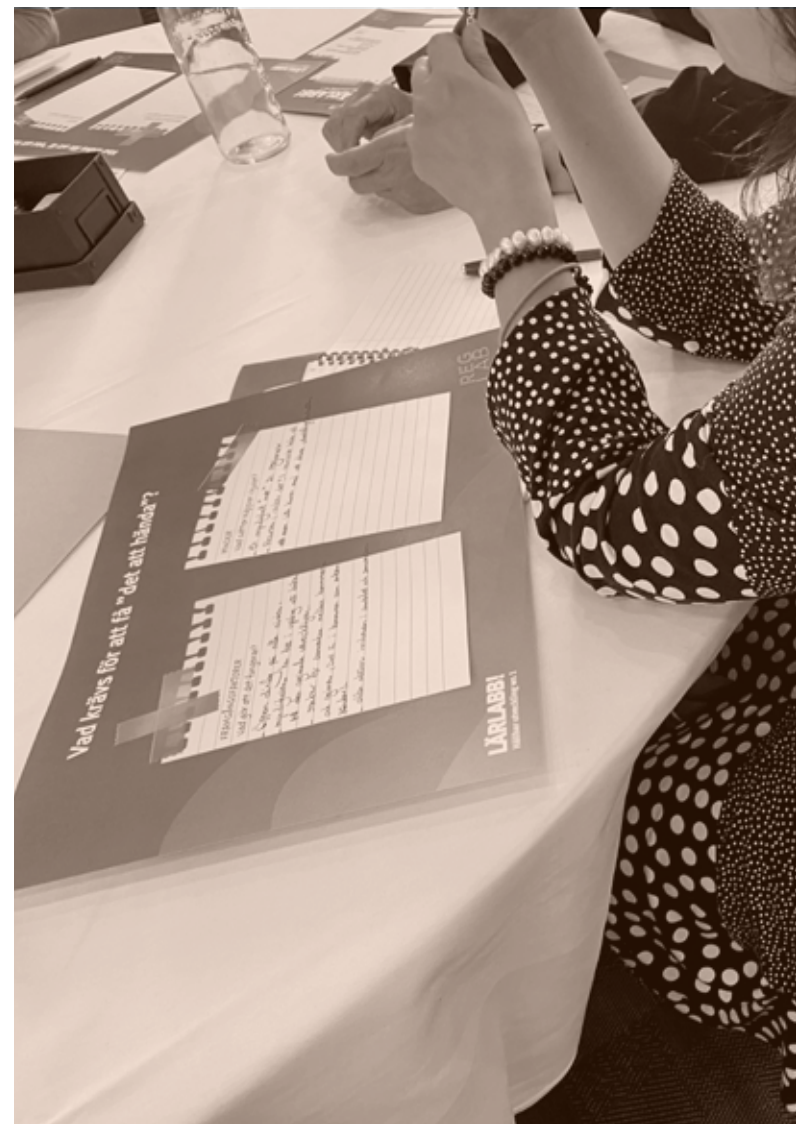
Avslut och framåtblick

Överväg behovet av **fortsatt erfarenhetsutbyte och nätverkande** efter lärprojektets avslut. Om ett fortsatt nätverk bedöms vara värdefullt, identifiera en lämplig sammankallande part. Det behöver inte vara någon av de organisationer som ansvarat för lärprojektet.

Genomför ett **avslutande projektgruppsmöte**. Vid mötet bör projektgruppen:

- ➔ Analysera resultat, lärdomar och deltagarnas återkoppling
- ➔ Identifiera styrkor, utvecklingsområden och förbättringsförslag
- ➔ Identifiera oväntade effekter exempelvis nya samarbeten, nätverk, gemensamma initiativ och metodutveckling
- ➔ Dokumentera rekommendationer inför framtida lärprojekt
- ➔ Diskutera eventuella behov av fortsatt samverkan eller kunskapsutveckling

Presentera projektets resultat och viktigaste lärdomar för vårdorganisationens ledning och andra relevanta aktörer och beslutsfattare.

Medskick om lärande

Lycka till med att planera och genomföra ditt läroprojekt! Som avslutning presenteras tio framgångsfaktorer som bidrar till ett starkt lärande och ökar möjligheterna att omsätta kunskaper och erfarenheter i praktiken.

1.

Ett relevant och väl förankrat tema

Temat utgår från en aktuell eller framtida samhällsutmaning med tydlig koppling till regional utveckling, är relevant för flera regioner och har stöd hos ledning och andra nyckelaktörer.

2.

Tydligt syfte, mål och förväntningar

Det är tydligt varför läroprojektet genomförs, vilka resultat som eftersträvas och vilka förväntningar som finns på deltagarnas medverkan.

3.

Bred involvering och medskapande

Representanter från olika regioner, sektorer, organisationer och nivåer involveras i planering och genomförande, för att bidra med flera perspektiv och öka relevansen.

4.

Rätt deltagare med mandat att agera

Deltagarna har både intresse för frågan och möjlighet att påverka utvecklingen i den egna organisationen.

5.

Balanserat och flexibelt program

I programmet kombineras forskning och expertis med regionala exempel och deltagarnas egna erfarenheter för att skapa ett relevant och användbart lärande. Programmet är tillräckligt flexibelt för att kunna anpassas utifrån deltagarnas behov och läroprocessens utveckling.

6.

**Processledning
och trygga lärmiljöer**

Processledningen och moderering skapar struktur, engagemang och delaktighet och bidrar till en öppen, trygg och inkluderande lärmiljö som stärker erfarenhetsutbyte och nätverkande.

7.

**Tid för dialog,
reflektion och
nätverkande**

Kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan deltagarna prioriteras i programmet. Särskilt de fysiska träffarna används för att bygga relationer, nätverk och gemensam förståelse.

8.

**Ändamålsenliga
mötesformer**

Designen av de fysiska och digitala lärmiljöerna och en inkluderande moderering stödjer aktivt deltagande. Vid fysiska träffar bidrar lokaler som främjar dialog och nätverkande till ett bättre lärande. Vid digitala träffar krävs fungerande teknik och anpassade arbetsformer.

9.

**Kontinuitet och
tillämpning mellan
träffarna**

Hemuppgifter och aktiviteter mellan träffarna hjälper deltagarna att reflektera, pröva nya arbetssätt och fördjupa lärandet. De fungerar bäst när de är anpassade till deltagarnas förutsättningar, uppdrag och organisatoriska sammanhang.

10.

**Organisatoriskt
stöd för att omsätta
lärandet**

Chefer och organisationer skapar förutsättningar för att nya kunskaper och erfarenheter tas till vara, sprids och omsätts i arbetssätt, beslut och utvecklingsinsatser. Lärprojekt ger störst effekt när lärandet förankras och integreras i deltagarorganisationernas ordinarie verksamheter.

Teman för Reglabs lärprojekt 2010–2026

2010

1. **Klusterutveckling.** Syftade till att öka regionernas kapacitet att arbeta med processledning, klusterutveckling och uppföljning av resultat genom att lära av varandra.
2. **Uppföljning och utvärdering av regional tillväxt.** Syftade till att utveckla gemensam kunskap.

2011

3. **Kommunikation för regional utveckling.** Syftade till att utveckla gemensam kunskap.
4. **Innovationsindex** – ett system av indikatorer som mäter den regionala förmågan till ekonomisk förnyelse. Lärprojektet var starten på ett utvecklingsarbete som pågår även 2026.
5. **Kulturdialoger.** Syftade till att öka kunskapen om dialoger som redskap i den nya kultursamverkansmodellen.
6. **Regional fysisk planering.** Syftade till att se samband mellan det regionala tillväxtarbete och fysisk planering.

2012

7. **Smarta regioner.** Syftade till att öka kunskapen om smart specialisering och vilka möjligheter det innebär för svenska regioner.
8. **Att vara styrman.** Klusterutbildning som byggde på erfarenheterna från svensk klusterutveckling under tio år med syfte att kompetensutveckla regionala tjänstepersoner.

9. **Den demografiska utmaningen.** Syftet var att utforska möjligheter i den demografiska utmaningen kopplat till sakområden.
10. **Mångfald som lösning på regionala utmaningar.** Syftet var att identifiera potentialen i mångfalden inom områden som generationsväxling, internationalisering, kompetensförsörjning samt i att hålla ihop samhället.

2013

11. **Regional digital agenda.** Syftet var att öka kunskap och tillvarata erfarenheter om regionernas roll i skapandet av ett e-samhälle.
12. **Offentlig kraft.** Syftade till att fördjupa kunskapen inom innovation i offentlig sektor.

2014

13. **Smartare regioner.** Handlade om att fördjupa kunskapen om smart specialiseringsstrategier. Syftet var att lära via twinning för att öka regionernas innovations- och utvecklingskraft.
14. **Kreativa näringar.** En seminarierie om hur regionerna kan stärka och stödja de kulturella och kreativa näringarna för att tillsammans lära mer om metoder och modeller.
15. **Jobbregionen.** Syftet var ökad kunskap om statens, regionens och kommunens roller och ansvar inom arbetsmarknadspolitiken samt att utbyta praktiska, regionala erfarenheter. .

2015

16. **Ung Region.** En seminarierie för att lyfta ungdomsfrågornas betydelse för regional utveckling.

2016

17. **Attraktivt näringslivsklimat.** En seminarierie om regionernas insatser inom näringslivsområdet med syfte att utforska regionens roll som stödjare av det lokala och regionala näringslivsklimatet.
18. **Integration – regionernas roll.** Lärprojektet genomfördes i nära samverkan med Reglabs studie om Platsens betydelse för utrikes föddas etablering på arbetsmarknaden. Syftet var att fördjupa samtalet om den regionala nivåns insatser för integration av utrikes födda. Ett resultat blev rapporten Rollkoll.

2017

19. **Regionala resultat – om uppföljning, utvärdering och lärande.** Syftet var att bättre svara upp mot Tillväxtverkets regeringsuppdrag om ökat resultatfokus inom 1:1 medel.
20. **Matchningsindikatorer.** Utveckling av ett analysverktyg som beskriver utbud och efterfrågan på den regionala arbetsmarknaden. Startade som lärprojekt 2013.

2018

21. **Digital verksamhetsutveckling.** Lärprojekt om hur den digitala dimensionen påverkar regionalt utvecklingsarbete. Syftet var att öka kunskapen, utforska och lära om digitaliseringens konsekvenser och möjligheter.

2019

22. **Rurban region.** Lärprojektet handlade om en helhetssyn och ömsesidigt beroende mellan stad och land med syfte att lyfta platserns förutsättningar i det regionala utvecklingsarbetet..
23. **Industrins förnyelse.** Syftade till att bygga kunskap om strukturomvandlingens mekanismer i ett regionalt perspektiv.
24. **Region 2050 – masterclass.** Ökade kunskapen om framsynsmetodik och omvärldsanalys på lång sikt. Syftet var att öka den regionala beredskapen för samhällsförändring.
25. **BRP+** är ett system för uppföljning av regional livskvalitet, på kort och lång sikt. Startade som lärprojekt, som sedan har utvecklats tillsammans av regionerna och Tillväxtverket och nu finns tillgängligt i Kolada.
26. **Programteori ERUF.** Ett lärprojekt för att tillsammans med Tillväxtverket ta fram en programteori och även öka kunskaper om dess nytta som verktyg för uppföljning, utvärdering och lärande.

2020

27. **Regionalt kompetensbehov.** Ett lärprojekt om regionernas strategiska kompetensförsörjningsuppdrag med syfte att stödja och utveckla regionernas kapacitet.
28. **Regional brytningstid.** Syftade till en fördjupad diskussion om regional utveckling inför ny strukturfondsperiod och ny nationell strategi inom den regionala utvecklingspolitiken.

2021

29. **Platsens betydelse.** Syftade till att öka kunskapen om regional planering med ny lagstiftning, förändrade ansvarsförhållanden och verktyg.

2022

30. **Hållbar utveckling.** Ett lärlabb om fördjupning av arbetet med den nationella strategin för regional utveckling.

2023

31. **Näringslivets gröna omställning.** Syftade till att fördjupa kunskapen om regionens roll i näringslivets gröna omställning.
32. **Masterclass: Leda omställning.** Syftade till att stärka ledarskapet inom hållbar regional utveckling.

2024

33. **Hållbara livsmiljöer – regionerna kliver fram.** Syftade till att utforska hur regionen kan bidra till mer hållbara livsmiljöer i tider av ovisshet och förändring.
34. **Den digitala regionen 2035.** Ett lärprojekt om regional digitalisering, AI-verktyg och digital delaktighet. Syftade till att öka kunskapen om framtidens datadrivna regionala utvecklingsarbete.

2025

35. **Attrahera och behålla.** Lyfte frågan hur regionerna kan stärka kapaciteten för att attrahera, etablera och behålla internationell kompetens, i syfte att tillsammans utforska svar.

2026

36. **Livskvalitet med BRP+ – din kompass för regional styrning.** Ett lärlabb för att förstå och använda BRP+ i praktiken och hur verktyget kan stödja arbetet med RUS.
37. **Maten – en hävstång för regional utveckling?** Ett lärlabb som belyste hur regionerna kan bidra till omställningen av matsystemet samt hur arbetet kan bli mer sammanhållet och systematiskt.
38. **Att lära om lärande – från erfarenhet till gemensam förmåga.** Ett lärlabb som lyfte begrepp och användandet av modeller och arbetssätt som stärker lärandet inom regionerna, mellan regioner och i flernivåsamverkan.

REG
LAB